

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 16 maja 2017 r.

w sprawie uznania zasług dla Państwa Polskiego Leona Janty-Połczyńskiego w 150-lecie urodzin

Senat Rzeczypospolitej Polskiej oddaje hołd Leonowi Jancie-Połczyńskiemu, wybitnemu Polakowi, wielkiemu patriocie, politykowi, prawnikowi i działaczowi społecznemu.

25 maja 2017 r. mija 150 lat od dnia urodzin Leona Janty-Połczyńskiego (1867–1961) – wybitnego polityka i społecznika wywodzącego się z terenu Pomorza. W czasach zaboru pruskiego był on m.in. patronem polskich kółek rolniczych na Pomorzu Gdańskim (1907–1919), wydawcą polskich czasopism, takich jak m.in. „Kłosy” (1905–1919) i „Gazeta Gdańska” (1898–1905), w latach I wojny światowej należał w Poznaniu do polskich tajnych stowarzyszeń walczących o niepodległość. W II Rzeczypospolitej piastował funkcje państwowe, wiceministra byłej Dzielnicy Pruskiej (1919–1921) i ministra rolnictwa (1930–1932) w 5 rządach, oraz był senatorem I i III kadencji.

Urodził się 25 maja 1867 r. w Wysokiej (powiat Tuchola) jako syn ziemianina Adama i Leontyny z Zabłockich. Leon Janta-Połczyński, absolwent Gimnazjum Klasycznego w Chojnicach, studiował prawo na uniwersytetach w Berlinie i Jenie. Po zakończeniu I wojny światowej był ekspertem na konferencji pokojowej w Wersalu. Mimo głębokiego kryzysu gospodarczego jako minister podjął szereg inicjatyw gospodarczych, m.in. pomagał drobnym rolnikom w spłatach kredytowych, był inicjatorem interwencyjnych zakupów przez państwo nadwyżek zbożowych, podjął próby ożywienia eksportu rolnego z Polski oraz stworzenia bloku 8 państw bałtycko-bałkańskich bazujących na rozwoju wspólnej produkcji rolnej.

Na uwagę zasługuje jego niezwykle aktywna działalność społeczna w polskim środowisku Pomorza już w okresie zaboru pruskiego. Ponadto uczestniczył w licznych inicjatywach mających na celu uzyskanie niepodległości przez ziemie zachodnie w okresie I wojny światowej. Zaangażował się w walkę o powrót Pomorza do Polski, a nawet zgromadził kilka tysięcy sztuk karabinów, by przygotować powstanie.

W czasie II wojny światowej, zagrożony aresztowaniem ze strony okupanta niemieckiego i utratą życia, ukrywał się w Generalnym Gubernatorstwie. Zmarł w Poznaniu w dniu 20 lipca 1961 r.

Prawdziwie patriotyczne dokonania Leona Janty-Pończyńskiego na rzecz suwerenności naszego Państwa potwierdzają liczne odznaczenia, m.in. Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski, Krzyż Komandorski Orderu Odrodzenia Polski czy też Order Świętego Grzegorza Wielkiego. Znany był jako społecznik, który działalność dla dobra publicznego traktował jako obowiązek patriotyczny.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej uznaje wielkie zasługi Leona Janty-Pończyńskiego za godne najwyższego uznania, przede wszystkim jako patrioty oddanego sprawom Ojczyzny. Dotychczasowe przemilczanie jego postaci tym bardziej uzasadnia propagowanie tychże zasług i uczczenie 150-lecia urodzin Leona Janty-Pończyńskiego poprzez organizację licznych wydarzeń. Apeluje do środowisk oświatowych o popularyzację postaci Leona Janty-Pończyńskiego.

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

MARSZAŁEK SENATU

Stanisław KARCZEWSKI